

Bruksela, 30 kwietnia 2026 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0348(CNS)

8538/1/26
REV 1

FISC 147
ECOFIN 523
EPPO 19

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Rada

Dotyczy: Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do dostępu Prokuratury Europejskiej i Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) do informacji dotyczących podatku od wartości dodanej na poziomie Unii – Podejście ogólne

I. WPROWADZENIE

- 14 listopada 2025 r. Komisja przedłożyła Radzie wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do dostępu Prokuratury Europejskiej i Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) do informacji dotyczących podatku od wartości dodanej (VAT) na poziomie Unii¹.
- We wniosku proponuje się zmianę rozporządzenia (UE) nr 904/2010², które reguluje współpracę administracyjną między państwami członkowskimi w dziedzinie VAT, w celu pogłębienia współpracy między Prokuraturą Europejską, Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i państwami członkowskimi. Zapewniłoby to podstawę prawną w odniesieniu do wymiany informacji i dostępu do danych dotyczących VAT gromadzonych na poziomie UE, czego skutkiem byłoby zwiększenie zdolności UE do zwalczania oszustw.

¹ Dok. 15453/25.

² Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r. w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (przekształcenie) (Dz.U. L 268 z 12.10.2010, s. 1).

3. Wniosek konsultowano z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Parlamentem Europejskim. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął swoją opinię 18 lutego 2026 r.³ Opinia Parlamentu Europejskiego nie jest jeszcze dostępna.

II. STAN PRAC W RADZIE

4. 16 stycznia 2026 r. wniosek został przedstawiony Grupie Roboczej do Spraw Podatkowych (opodatkowanie pośrednie – VAT), a następnie przeanalizowano poszczególne artykuły. Przeprowadzono dogłębne dyskusje w sprawie opinii EIOD na temat wniosku i na temat wpływu tego wniosku na Eurofisc. Dodatkowo, na wniosek kilku państw członkowskich, na posiedzenie Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych 4 marca 2026 r. zaproszono Prokuraturę Europejską i OLAF, aby przedstawiły swoją pracę i zaprezentowały bardziej szczegółowy kontekst wniosku Komisji w sprawie zmiany istniejących ram prawnych.
5. Jednocześnie prezydencja przedłożyła grupie roboczej szereg tekstów kompromisowych, głównie po to, by zapewnić dodatkowe zabezpieczenia w zakresie dostępu do danych zgodnie z zaleceniami EIOD⁴. Ponadto wyjaśniono w jaki sposób proponowane rozporządzenie miałyby zastosowanie do państw członkowskich nieuczestniczących w Prokuraturze Europejskiej, i doprecyzowano obowiązki Eurofisc, Prokuratury Europejskiej i OLAF-u w zakresie monitorowania dostępu do danych; określono również cel do realizacji którego OLAF może wykorzystywać dostęp do tych danych oraz wprowadzono standardowe formularze na potrzeby przekazywania szczegółowych sprawozdań z analizy Eurofisc.

³ Dok. 6831/26.

⁴ Dok. 5541/26.

6. Delegacje z zadowoleniem przyjęły prace prezydencji nad tymi tekstami. Na posiedzeniu Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych 31 marca 2026 r. zdecydowana większość delegacji poparła tekst kompromisowy, choć niektóre delegacje nadal postulowały niewielkie zmiany. Na posiedzeniu Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych (wysoki szczebel) 24 kwietnia 2026 r. prawie wszystkie delegacje były w stanie poprzeć nieznacznie zmieniony kompromisowy tekst prezydencji, przy czym zgłoszono szereg zastrzeżeń weryfikacji.
7. 29 kwietnia 2026 r. Komisja wydała dwa oświadczenia, które mają zostać włączone do protokołu Coreperu i Rady (zob. addendum do niniejszej noty), na temat różnych aspektów przedmiotowego rozporządzenia. Tego samego dnia na posiedzeniu Coreperu wszystkie delegacje, z wyjątkiem jednej, wycofały swoje zastrzeżenia.

III. WNIOSEK

8. Prezydencja uważa, że tekst zamieszczony w załączniku do dokumentu 8538/26 odzwierciedlał starannie wypracowany kompromis, stwierdziła jednak, że – aby osiągnąć jednomyślne porozumienie w sprawie tekstu – konieczne są dalsze zmiany. W tym kontekście prezydencja zwraca się do Rady (do Spraw Gospodarczych i Finansowych), aby na posiedzeniu 5 maja 2026 r. wypracowała podejście ogólne na podstawie tekstu zamieszczonego w załączniku do niniejszej noty.
-

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do dostępu Prokuratury Europejskiej i Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) do informacji dotyczących podatku od wartości dodanej na poziomie Unii

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 113,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego⁵,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁶,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

⁵ Dz.U. C z ..., s.

⁶ Dz.U. C z ..., s.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu Rady (UE) nr 904/2010⁷ ustanowiono zasady dotyczące przechowywania i wymiany drogą elektroniczną szczegółowych informacji w dziedzinie podatku od wartości dodanej (VAT), które mogą pomóc w dokonaniu właściwego wymiaru VAT, kontrolowaniu prawidłowego stosowania VAT, w szczególności w odniesieniu do transakcji wewnątrzspółnotowych, oraz w zwalczaniu oszustw w dziedzinie VAT. Nie przewidziano w nim jednak przepisów regulujących dostęp Prokuratury Europejskiej do tych informacji na potrzeby wykonywania jej zadań zgodnie z art. 4 rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939⁸ ani przepisów regulujących dostęp Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) na potrzeby wykonywania jego zadań zgodnie z art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁹.

⁷ Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r. w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 268 z 12.10.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/904/oj>).

⁸ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

- (2) Zgodnie z art. 24 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1939 instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii oraz organy państw członkowskich właściwe na podstawie mającego zastosowanie prawa krajowego bez zbędnej zwłoki informują Prokuraturę Europejską o każdym czynie zabronionym, w tym transgranicznych oszustwach w dziedzinie VAT, w sprawie którego mogłaby ona wykonywać swoją właściwość zgodnie z art. 22 oraz art. 25 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia. Transgraniczne oszustwa w dziedzinie VAT z definicji dotyczą kilku państw członkowskich, a przepływ informacji z poszczególnych państw członkowskich do Prokuratury Europejskiej może w niektórych przypadkach okazać się niewystarczający, aby zapewnić terminowy i kompleksowy obraz sytuacji w zakresie transgranicznych oszustw w dziedzinie VAT na poziomie Unii. W związku z tym, aby Prokuratura Europejska była informowana o ryzyku oszustw w dziedzinie VAT na poziomie Unii w sposób bardziej terminowy i mogła wykonywać swoją właściwość zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939, należy bardziej szczegółowo określić zasady, zgodnie z którymi państwa członkowskie, w ramach sieci Eurofisc, o której mowa w art. 33 rozporządzenia (UE) nr 904/2010, powinny przekazywać Prokuraturze Europejskiej wyniki wspólnego przetwarzania i analizy Eurofisc w formie sprawozdań z analizy Eurofisc w sprawie podejrzeń dotyczących transgranicznych oszukańczych systemów.
- (2a) Sporządzając swoje sprawozdania z analizy, Eurofisc powinna uwzględniać w nich wyłącznie informacje absolutnie niezbędne do tego, aby umożliwić Prokuraturze Europejskiej ocenę, czy ma wykonać swoją właściwość. Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze w celu określenia kryteriów, na podstawie których należy sporządzać sprawozdania z analizy Eurofisc, i informacji, które powinny być zawarte w tych sprawozdaniach, oraz w celu ustanowienia standardowego formularza ich przekazywania. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011. Przygotowując projekt aktu wykonawczego, Komisja powinna konsultować się z Eurofisc.
- (2b) Ponadto, zgodnie z art. 24 ust. 9 rozporządzenia (UE) 2017/1939, w poszczególnych przypadkach Prokuratura Europejska może zwrócić się do instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii oraz do organów państw członkowskich o przekazanie jej dalszych istotnych informacji, którymi dysponują. W związku z tym należy określić zasady, według których Eurofisc powinna przekazywać Prokuraturze Europejskiej, na jej wniosek, informacje dotyczące transgranicznych oszustw w dziedzinie VAT.

- (3) Zgodnie z art. 43 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1939 delegowani prokuratorzy europejscy mają możliwość uzyskania – na takich samych warunkach, jakie mają zastosowanie na mocy prawa krajowego w podobnych sprawach – wszelkich istotnych informacji przechowywanych w krajowych bazach danych zawierających dane dotyczące postępowań przygotowawczych i egzekwowania prawa, a także w innych odpowiednich rejestrach prowadzonych przez organy publiczne. Zgodnie z art. 43 ust. 2 tego rozporządzenia Prokuratura Europejska ma także możliwość uzyskania wszelkich istotnych informacji, które wchodzą w zakres jej właściwości i które są przechowywane w bazach danych i rejestrach prowadzonych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii. Transgraniczne oszustwa w dziedzinie VAT z definicji dotyczą kilku państw członkowskich, a dostęp do istotnych informacji przechowywanych w krajowych bazach danych na poziomie państwa członkowskiego może w niektórych przypadkach okazać się niewystarczający, aby Prokuratura Europejska mogła zwalczać oszustwa w dziedzinie VAT na poziomie Unii. W związku z tym, bez uszczerbku dla art. 43 rozporządzenia (UE) 2017/1939, aby Prokuratura Europejska mogła uzyskiwać dostęp do istotnych informacji na poziomie Unii w sposób bardziej terminowy, wykonywać swój mandat regulacyjny oraz zwalczać oszustwa na poziomie Unii, należy określić zasady, zgodnie z którymi Prokuratura Europejska powinna mieć dostęp na poziomie Unii do istotnych informacji dotyczących VAT pochodzących z odpowiednich baz danych i rejestrów właściwych organów, o których mowa w art. 1 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010.
- (3a) Z tego samego powodu należy zapewnić Prokuratorze Europejskiej – w indywidualnych przypadkach w celu dokonania ukierunkowanych wyszukiwań – za pośrednictwem pojedynczego punktu kontaktowego scentralizowany dostęp do istotnych informacji dotyczących postępowania przygotowawczego, również w przypadku, gdy informacje te dotyczą kilku państw członkowskich. Taki scentralizowany dostęp powinien być ściśle ograniczony do dokonywania ukierunkowanych wyszukiwań związanych z konkretnymi sprawami i nie powinien obejmować poszukiwania informacji o charakterze rozpoznawczym ani wrywkowego lub ogólnego monitorowania informacji dotyczących VAT. Ten scentralizowany dostęp do administracyjnych baz danych do celów wymiaru sprawiedliwości i egzekwowania prawa ma charakter wyjątkowy i jest uzasadniony ze względu na walkę z transgranicznymi oszustwami w dziedzinie VAT i nie powinien być błędnie interpretowany jako precedens dla bardziej ogólnego zastosowania.

- (3b) Aby wykonywać swoje zadania, Prokuratura Europejska ściśle współpracuje z odpowiednimi organami krajowymi, które aktywnie wspomagają i wspierają Prokuraturę Europejską w prowadzeniu postępowań przygotowawczych oraz wnoszeniu i popieraniu oskarżeń zgodnie z art. 5 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2017/1939. Prokuratura Europejska przekazuje również informacje zwrotne i, w stosownych przypadkach, konsultuje się z właściwymi organami krajowymi zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami tego rozporządzenia, w tym na podstawie art. 5 ust. 6, art. 25 ust. 1–3, art. 27 ust. 7 i art. 34 ust. 1–4.
- (4) Państwa członkowskie nieuczestniczące w Prokuraturze Europejskiej są zobowiązane, zgodnie z zasadą lojalnej współpracy zapisaną w art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, do wspierania działań Prokuratury Europejskiej i powstrzymywania się od wszelkich działań, które mogłyby zagrozić osiągnięciu jej celów. Eurofisc obejmuje zarówno państwa członkowskie uczestniczące w Prokuraturze Europejskiej, jak i te, które w niej nie uczestniczą. Transgraniczne oszustwa w dziedzinie VAT mogą obejmować wszystkie państwa członkowskie, a Prokuratura Europejska musi mieć pełny obraz siatek popełniających oszustwa. W związku z tym należy zapewnić Prokuraturze Europejskiej dostęp do istotnych informacji dotyczących VAT wymienianych między państwami członkowskimi w ramach Eurofisc i pochodzących z baz danych i rejestrów właściwych organów, o których mowa w art. 1 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010, bez uszczerbku dla właściwości Prokuratury Europejskiej na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na zakres właściwości Prokuratury Europejskiej określony w rozporządzeniu (UE) 2017/1939.
- (5) Europejski Trybunał Obrachunkowy zalecił, aby Komisja i państwa członkowskie usunęły przeszkody prawne uniemożliwiające wymianę informacji między organami administracyjnymi, sądowymi i organami ścigania na poziomie krajowym i unijnym, w szczególności, aby OLAF-owi przyznano dostęp do systemu wymiany informacji o VAT (VIES) i danych Eurofisc¹⁰. W związku z tym ważne jest, aby centralny dostęp do odpowiednich baz danych i rejestrów właściwych organów, o których mowa w rozporządzeniu Rady (UE) nr 904/2010, miał jasną podstawę prawną.

¹⁰ Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 24/2015 pt. „Zwalczanie wewnątrzspółnotowych oszustw związanych z VAT: wymagane dalsze działania” (https://www.eca.europa.eu/pl/publications/SR15_24).

- (6) Aby OLAF był informowany o podejrzaniach dotyczących oszustw celnych w dziedzinie VAT naruszających interesy finansowe Unii i mógł wykonywać swój mandat regulacyjny, należy określić szczegółowe zasady, zgodnie z którymi państwa członkowskie, w ramach sieci Eurofisc, o której mowa w art. 33 rozporządzenia (UE) nr 904/2010, powinny przekazywać OLAF-owi wyniki wspólnego przetwarzania i analizy Eurofisc w formie sprawozdań z analizy Eurofisc w sprawie podejrzeń dotyczących transgranicznych oszukańczych systemów. Dodatkowo Eurofisc powinna przekazywać OLAF-owi, na jego wniosek, informacje dotyczące transgranicznych oszustw celnych w dziedzinie VAT potencjalnie naruszających interesy finansowe Unii.
- (6a) Sporządzając swoje sprawozdania z analizy, Eurofisc powinna uwzględniać w nich wyłącznie informacje absolutnie niezbędne do tego, aby umożliwić OLAF-owi ocenę, czy ma wykonać swoją właściwość. Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze w celu określenia kryteriów, na podstawie których należy sporządzać sprawozdania z analizy Eurofisc, i informacji, które powinny być zawarte w tych sprawozdaniach, oraz w celu ustanowienia standardowego formularza ich przekazywania. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011. Przygotowując projekt aktu wykonawczego, Komisja powinna konsultować się z Eurofisc.

- (7) Jeżeli istnieje wystarczające podejrzenie, że popełniono oszustwo, zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013 OLAF powinien mieć prawo dostępu do wszelkich istotnych informacji znajdujących się w bazach danych będących w posiadaniu instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych, przy poszanowaniu zasady konieczności i proporcjonalności. Korzystanie z wymienionego wyżej prawa dostępu do informacji musi odbywać się na warunkach określonych w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013. W związku z tym, aby OLAF mógł uzyskiwać dostęp do istotnych informacji dotyczących VAT na poziomie Unii, które to informacje mogłyby być istotne do celów prowadzenia w ramach wykonywania jego właściwości dochodzeń administracyjnych związanych z cłami, należy określić zasady, zgodnie z którymi OLAF powinien uzyskiwać dostęp do istotnych informacji dotyczących VAT na poziomie Unii pochodzących z odpowiednich baz danych i rejestrów właściwych organów, o których mowa w art. 1 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010.

- (7a) Z tego samego powodu należy zapewnić OLAF-owi – w indywidualnych przypadkach w celu dokonania ukierunkowanych wyszukiwań – za pośrednictwem pojedynczego punktu kontaktowego scentralizowany dostęp do istotnych informacji dotyczących dochodzenia, również w przypadku, gdy informacje te dotyczą kilku państw członkowskich. Taki scentralizowany dostęp powinien być ściśle ograniczony do dokonywania ukierunkowanych wyszukiwań związanych z konkretnymi sprawami i nie powinien obejmować poszukiwania informacji o charakterze rozpoznawczym ani wrywkowego lub ogólnego monitorowania informacji dotyczących VAT. Ten scentralizowany dostęp do administracyjnych baz danych do celów prowadzenia dochodzeń administracyjnych związanych z cłami ma charakter wyjątkowy i jest uzasadniony, aby umożliwić wypełnianie mandatu, i nie powinien być błędnie interpretowany jako precedens dla bardziej ogólnego zastosowania.
- (7b) Aby wykonywać swoje zadania, OLAF ściśle współpracuje z odpowiednimi organami krajowymi, zgodnie z art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013. OLAF przekazuje również informacje zwrotne i, w stosownych przypadkach, konsultuje się z właściwymi organami krajowymi zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami tego rozporządzenia, w tym na podstawie art. 12 ust. 1 i 5.

(8) Informacje dotyczące transakcji wewnątrzspółnotowych, płatności transgranicznych i przywozu zwolnionego z VAT mają istotne znaczenie dla zwalczania oszustw. Informacje te są gromadzone przez właściwe organy krajowe. W odniesieniu do ochrony danych osobowych Komisja ułatwia wymianę tych informacji jako podmiot przetwarzający dane, a właściwe organy w państwach członkowskich działają jako administratorzy danych, odpowiednio na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725¹¹ i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹². Scentralizowany dostęp Prokuratury Europejskiej i OLAF-u do informacji dotyczących VAT na poziomie Unii należy przyznać bez uszczerbku dla ról i obowiązków właściwych organów w państwach członkowskich, o których mowa w art. 1 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 904/2010, w odniesieniu do ochrony danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679. Prokuratura Europejska i OLAF są związane przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1725, w tym zasadami proporcjonalności i rozliczalności, wdrażania odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych oraz nadzoru ze strony Europejskiego Inspektora Danych Osobowych. Informacje będące przedmiotem ukierunkowanych wyszukiwań ze strony Prokuratury Europejskiej i OLAF-u dzięki scentralizowanemu dostępowi to informacje na temat numerów identyfikacyjnych VAT, transakcji wewnątrzspółnotowych, przywozu zwolnionego z VAT związanego z punktem kompleksowej obsługi importu i przywozu objętego procedurą celną 42/63 oraz informacje o płatnościach przechowywane w systemie CESOP. W odniesieniu do informacji przechowywanych w systemie narzędzi do analizy sieci transakcji (TNA) Eurofisc Prokuratura Europejska ani OLAF nie dokonują ukierunkowanych wyszukiwań.

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (9) Aby chronić dostęp do danych osobowych, jedynie prokuratorzy europejscy, delegowani prokuratorzy europejscy, a także wybrani pracownicy Prokuratury Europejskiej i OLAF-u, uprzednio upoważnieni odpowiednio przez Prokuraturę Europejską i OLAF, powinni mieć dostęp do informacji dotyczących VAT w celu wykonywania swoich zadań. Właściwe organy państw członkowskich powinny mieć dostęp do dzienników audytu dotyczących dostępu Prokuratury Europejskiej i OLAF-u do celów informacyjnych, m.in. w celu przyporządkowania poszczególnym przypadkom dostępu konkretnych spraw będących przedmiotem postępowania przygotowawczego lub dochodzenia i konkretnych użytkowników. Odpowiednie części dziennika audytu mają być również udostępniane Prokuraturze Europejskiej i OLAF-owi na potrzeby mechanizmów kontroli wewnętrznej w odniesieniu do prawidłowego dostępu do danych i ich wykorzystywania, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych, których przestrzeganie monitorują wyznaczeni inspektorzy ochrony danych, jak określono w art. 77 ust. 1 rozporządzenia w sprawie Prokuratury Europejskiej i w art. 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie OLAF-u. Aby zapewnić jednolite warunki tego dostępu, Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze w celu określenia szczegółów technicznych dotyczących scentralizowanego dostępu, technicznych środków ochrony danych osobowych, wymogów dotyczących dzienników audytu i praktycznych uzgodnień dotyczących dostępu do tych dzienników. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹³.
- (10) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności prawem do ochrony danych osobowych.

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

(11) Systemy, infrastruktura i środki techniczne ułatwiające wymianę informacji dotyczących VAT na poziomie Unii wymagają dostosowania, aby umożliwić Prokuraturze Europejskiej i OLAF-owi bezpieczny dostęp, w związku z czym należy odroczyć stosowanie odpowiednich przepisów, co umożliwi Komisji, Prokuraturze Europejskiej i OLAF-owi dokonanie niezbędnych dostosowań. Należy przy tym uwzględnić daty uruchomienia centralnego VIES i stopniowego wycofywania systemu w dotychczasowej postaci. Koszty związane z utworzeniem i utrzymaniem odpowiedniej infrastruktury oraz środków technicznych zapewniających bezpieczny dostęp do informacji dotyczących VAT powinny ponieść Prokuratura Europejska i OLAF. Analizując i oceniając funkcjonowanie uzgodnień dotyczących współpracy administracyjnej przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 904/2010, państwa członkowskie i Komisja powinny zwracać szczególną uwagę na praktyczne stosowanie i wpływ scentralizowanego dostępu Prokuratury Europejskiej i OLAF-u do informacji dotyczących VAT, w tym na skuteczność odpowiednich systemów, infrastruktury i środków technicznych.

(12) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię dnia 7 stycznia 2026 r.

(13) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 904/2010,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 904/2010

W rozporządzeniu (UE) 904/2010 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 dodaje się ust. 2c w brzmieniu:

„2c. Każde państwo członkowskie udziela Prokuraturze Europejskiej i Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) dostępu do informacji, o których mowa w art. 49a i 49b, z zachowaniem ograniczeń określonych w tych artykułach oraz zgodnie z przewidzianymi w nich zasadami.”;

2) art. 24d otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 24d

1. Dostęp do CESOP jest udzielany wyłącznie urzędnikom łącznikowym Eurofisc, o których mowa w art. 36 ust. 1, posiadającym osobisty kod identyfikacyjny na potrzeby CESOP, oraz wyłącznie w związku z prowadzeniem dochodzenia w sprawie podejrzenia popełnienia oszustw w dziedzinie VAT lub w celu wykrywania oszustw w dziedzinie VAT.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 Prokuratura Europejska i OLAF mają dostęp do informacji CESOP z zachowaniem ograniczeń określonych w art. 49a i 49b oraz zgodnie z przewidzianymi w nich zasadami.”;

3) w art. 24k dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Prokuratura Europejska i OLAF mają dostęp do informacji z centralnego VIES z zachowaniem ograniczeń określonych w art. 49a i 49b oraz zgodnie z przewidzianymi w nich zasadami.”;

4) W art. 36 dodaje się ustępy w brzmieniu:

„2a. Eurofisc przekazuje Prokuraturze Europejskiej, zgodnie z art. 24 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939* w odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących w Prokuraturze Europejskiej oraz zgodnie z niniejszym artykułem w odniesieniu do pozostałych państw członkowskich, szczegółowe sprawozdania z analizy Eurofisc, w których wskazano przypadki podejrzeń dotyczących transgranicznych oszukańczych systemów określonych w art. 3 ust. 2 lit. d) dyrektywy (UE) 2017/1371 na podstawie informacji od państw członkowskich wymienianych na podstawie niniejszego rozporządzenia, i po przeprowadzeniu własnej analizy, o której mowa w art. 33, w odniesieniu do których to systemów Prokuratura Europejska mogłaby wykonywać swoją właściwość. Szczegółowe sprawozdania z analizy Eurofisc są sporządzane na podstawie kryteriów i przy użyciu standardowego formularza, o którym mowa w ust. 2e niniejszego artykułu. Są one przekazywane Prokuraturze Europejskiej bez zbędnej zwłoki po ich sporządzeniu.

- 2b. W toku postępowania przygotowawczego lub wnoszenia i popierania oskarżeń przez Prokuraturę Europejską i na jej wniosek, zgodnie z art. 24 ust. 9 rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939 w odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących w Prokuraturze Europejskiej oraz zgodnie z niniejszym artykułem w odniesieniu do pozostałych państw członkowskich, Eurofisc przekazuje Prokuraturze Europejskiej wszelkie dostępne istotne informacje od państw członkowskich na temat transgranicznych oszustw w dziedzinie VAT wymieniane na podstawie niniejszego rozporządzenia.
- 2c. Zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013** Eurofisc przekazuje OLAF-owi szczegółowe sprawozdania z analizy Eurofisc, w których wskazano przypadki podejrzenia popełnienia oszustw celnych w dziedzinie VAT naruszających interesy finansowe Unii na podstawie informacji od państw członkowskich wymienianych na podstawie niniejszego rozporządzenia, i po przeprowadzeniu własnej analizy, o której mowa w art. 33, aby umożliwić OLAF-owi rozważenie podjęcia odpowiednich działań zgodnie z jego zakresem obowiązków. Szczegółowe sprawozdania z analizy Eurofisc są sporządzane na podstawie kryteriów i przy użyciu standardowego formularza, o którym mowa w ust. 2e niniejszego artykułu. Są one przekazywane OLAF-owi bez zbędnej zwłoki po ich sporządzeniu.
- 2d. Zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013 i na wniosek OLAF-u Eurofisc przekazuje OLAF-owi wszelkie dostępne informacje od państw członkowskich na temat podejrzenia popełnienia oszustw celnych w dziedzinie VAT naruszających interesy finansowe Unii na podstawie informacji od państw członkowskich wymienianych na podstawie niniejszego rozporządzenia, aby umożliwić OLAF-owi rozważenie podjęcia odpowiednich działań zgodnie z jego zakresem obowiązków.

- 2e. Komisja określa w drodze aktu wykonawczego kryteria, na podstawie których sporządzane są sprawozdania z analizy Eurofisc, informacje, które należy uwzględnić, aby umożliwić Prokuraturze Europejskiej lub OLAF-owi ocenę ich właściwości, oraz ustanawia standardowy formularz, o którym mowa w ust. 2a, i standardowy formularz, o którym mowa w ust. 2c. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 58 ust. 2 niniejszego rozporządzenia. Przygotowując projekt aktu wykonawczego, Komisja konsultuje się z Eurofisc.

* Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).”;

4a) art. 49 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Państwa członkowskie i Komisja analizują i oceniają funkcjonowanie uzgodnień dotyczących współpracy administracyjnej przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu. Ocena obejmuje praktyczne stosowanie art. 36 ust. 2a)–2d) oraz art. 49a i 49b. Komisja zbiera doświadczenia państw członkowskich w celu usprawnienia funkcjonowania tych uzgodnień.”;

5) w rozdziale XIII dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 49a

1. Do celów określonych w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu i bez uszczerbku dla art. 43 rozporządzenia (UE) 2017/1939 właściwe organy państw członkowskich udzielają Prokuraturze Europejskiej scentralizowanego dostępu, w celu dokonania ukierunkowanych wyszukiwań, do następujących informacji:
 - a) od dnia 1 września 2026 r. do dnia 30 czerwca 2032 r. – do informacji, o których mowa w art. 17 ust. 1 lit. a), b) i c) niniejszego rozporządzenia;
 - b) od dnia 1 września 2026 r. – do informacji, o których mowa w art. 17 ust. 1 lit. e) i f) niniejszego rozporządzenia;
 - c) od dnia 1 września 2026 r. – do informacji przekazanych zgodnie z art. 24b ust. 3 niniejszego rozporządzenia;
 - d) od dnia 1 lipca 2030 r. – do informacji, o których mowa w art. 24g ust. 2 niniejszego rozporządzenia.
2. Scentralizowanego dostępu, o którym mowa w ust. 1, udziela się z zastrzeżeniem spełnienia wszystkich poniższych warunków:
 - a) dostępu udziela się wyłącznie prokuratorom europejskim, delegowanym prokuratorom europejskim i wskazanym pracownikom upoważnionym przez biuro centralne Prokuratury Europejskiej, którzy posiadają osobisty kod identyfikacyjny na potrzeby systemów elektronicznych, umożliwiającą scentralizowany dostęp do informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu;
 - b) dostępu udziela się wyłącznie do celów wykonywania właściwości, o której mowa w art. 22 rozporządzenia (UE) 2017/1939;

- c) dostępu udziela się wyłącznie w przypadku, gdy dziennikami audytu dotyczącymi dostępu dysponują właściwe organy państw członkowskich do celów informacyjnych i Prokuratura Europejska do celów kontroli wewnętrznej.
3. Ten scentralizowany dostęp ma postać dostępu, za pośrednictwem pojedynczego punktu kontaktowego, do wszystkich informacji dotyczących postępowania przygotowawczego, nawet jeśli informacje te dotyczą kilku państw członkowskich.
4. Komisja określa w drodze aktów wykonawczych następujące środki:
- a) szczegóły techniczne dotyczące scentralizowanego dostępu do informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, łącznie z kategoriami ukierunkowanych wyszukiwań, które są dozwolone;
 - b) techniczne środki ochrony danych osobowych, które zmniejszają ryzyko nieuprawnionego dostępu, nieukierunkowanych wyszukiwań lub nadużycia, w tym identyfikacja użytkowników, o których mowa w ust. 2 lit. a) i c) niniejszego artykułu, profile użytkowników oraz kontrole dostępu i mechanizmy zapewniające przyporządkowanie poszczególnym przypadkom dostępu konkretnej sprawy będącej przedmiotem postępowania przygotowawczego i konkretnego użytkownika;
 - c) wymogi dotyczące dzienników audytu, w tym przyporządkowanie poszczególnym przypadkom dostępu konkretnej sprawy będącej przedmiotem postępowania przygotowawczego i konkretnego użytkownika, oraz praktyczne uzgodnienia dotyczące dostępu do tych dzienników.
- Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 58 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.
5. Koszty utworzenia, eksploatacji i utrzymania infrastruktury i środków technicznych umożliwiających bezpieczny dostęp do informacji, o których mowa w niniejszym artykule, ponosi Prokuratura Europejska.

Artykuł 49b

1. Do celów określonych w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu właściwe organy państw członkowskich udzielają OLAF-owi scentralizowanego dostępu, w celu dokonania ukierunkowanych wyszukiwań, do następujących informacji:
 - a) od dnia 1 września 2026 r. do dnia 30 czerwca 2032 r. – do informacji, o których mowa w art. 17 ust. 1 lit. a), b) i c) niniejszego rozporządzenia;
 - b) od dnia 1 września 2026 r. – do informacji, o których mowa w art. 17 ust. 1 lit. e) i f) niniejszego rozporządzenia;
 - c) od dnia 1 września 2026 r. – do informacji przekazanych zgodnie z art. 24b ust. 3 niniejszego rozporządzenia;
 - d) od dnia 1 lipca 2030 r. – do informacji, o których mowa w art. 24g ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

2. Scentralizowanego dostępu, o którym mowa w ust. 1, udziela się z zastrzeżeniem spełnienia wszystkich poniższych warunków:
 - a) dostępu udziela się wyłącznie wskazanym pracownikom upoważnionym przez OLAF, którzy posiadają osobisty kod identyfikacyjny na potrzeby systemów elektronicznych, umożliwiający scentralizowany dostęp do informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu;
 - b) dostępu udziela się wyłącznie do celów oceny istniejących podejrzeń popełnienia oszustwa przed wszczęciem i w celu przeprowadzenia konkretnych dochodzeń administracyjnych związanych z cłami, zgodnie z zadaniami OLAF-u, o których mowa w art. 1 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013;
 - c) dostępu udziela się wyłącznie w przypadku, gdy dziennikami audytu dotyczącymi dostępu dysponują właściwe organy państw członkowskich do celów informacyjnych i OLAF do celów kontroli wewnętrznej.

3. Ten scentralizowany dostęp ma postać dostępu, za pośrednictwem pojedynczego punktu kontaktowego, do wszystkich informacji dotyczących dochodzenia, nawet jeśli informacje te dotyczą kilku państw członkowskich.
4. Komisja określa w drodze aktów wykonawczych następujące środki:
 - a) szczegóły techniczne dotyczące scentralizowanego dostępu do informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, łącznie z kategoriami ukierunkowanych wyszukiwań, które są dozwolone;
 - b) techniczne środki ochrony danych osobowych, które zmniejszają ryzyko nieuprawnionego dostępu, nieukierunkowanych wyszukiwań lub nadużycia, w tym identyfikacja użytkowników, o których mowa w ust. 2 lit. a) i c) niniejszego artykułu, profile użytkowników oraz kontrole dostępu i mechanizmy zapewniające przyporządkowanie poszczególnym przypadkom dostępu konkretnej sprawy będącej przedmiotem dochodzenia i konkretnego użytkownika;
 - c) wymogi dotyczące dzienników audytu, w tym przyporządkowanie poszczególnym przypadkom dostępu konkretnej sprawy będącej przedmiotem dochodzenia i konkretnego użytkownika, oraz praktyczne uzgodnienia dotyczące dostępu do tych dzienników.

Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 58 ust. 2 tego rozporządzenia.
5. Koszty utworzenia, eksploatacji i utrzymania infrastruktury i środków technicznych umożliwiających bezpieczny dostęp do informacji, o których mowa w niniejszym artykule, ponosi OLAF.”.

Artykuł 2

Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 stosuje się od dnia 1 września 2026 r.

Art. 1 pkt 3 stosuje się od dnia 1 lipca 2030 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady

Przewodniczący/Przewodnicząca
